

KATOLIK

god. II.

ŠIBENIK, 12. travnja 1931.

Broj 15

Stvorenje ili evolucija?

Otkuda svijet? Otkuda čovjek? Otkuda život? Moderno bezvjerstvo niti je znalo niti danas znade, da na ovo odgovori. U drugoj polovici prošloga vijeka neki učenjaci, da protumače početak svijeta, čovjeka i života bez Boga, pokušaše sastaviti novi sistem, koji su nazvali evolucijom. Mnogo ih je pomogao Darwin, koji je bio vrijedan prirodoslovac, ali loš filozof. Protivnici Boga i Crkve stavili su se na posao, da dadu naučni oblik hipotezama: da je tvar vječna, da je život počeo sam od sebe i da smo evolucijom, od ne-savršenih bića, dotično od majmuna, postepeno došli do današnjega čovjeka. I ako se ova nauka odmah iz početka pokazala punia nedostataka i nedosljednosti, ipak je za njih bila dobra, jer se po njoj isključivalo Boga u stvorenju svijeta, čovjeka i života. Osobito su se isticali Husley, Lamarck, Wallace, Spencer, a svima je prednjačio zloglasni sveuč. prof. Häckel, koji se 50 godina neumorno trudio oko ove materialističke nauke na polju bicilogije i falsificirao je u slikama ono, što nije našao u prirodi, samo da dade izgled istinitosti ovoj nauci. No brzo je bio raskrinkan, pa je sva ova nauka doživjela sprovod još za njegovoga života.

Häckel je dakle svojim falsifikatima dao najveći udarac ovoj nauci, koja se pod krikom čiste znanosti bila uvukla po svim sveučilištima i postala „službenom naukom“. Cijeli ovaj sistem evolucije nije mogao da odoli nepri-stranoj kritici, tako da danas ogromna većina učenjaka ništa više ne drži do evolucionizma. A i oni, koji još do njega drže čine to dobrim dijelom više zato, da ugode interesima framsunskih loža negoli da služe čistoj znanosti. Zato se jedino bezvjerska sovjetska Rusija grčevito drži te nauke, da uništi u svojoj inteligenciji vjeru u Stvoritelja i svaki pojma čudoreda — po onoj sv. Pisma: „Čovjek, koji bijaše u časti, nije toga shvatio, izjednačio

se s nerazumnim životinjama i sličan im postao“.

Na sveučilišnim fakultetima u Zagrebu od 20-25 sveuč. profesora i docenata prirodnih znanosti osim prof. Zarnika nitko ne isповijeda evolucionizam. U Pragu glasoviti liječnici i kapaciteti u fiziologiji dr. Mareš, rektor sveučilišta, i dr Čermak, sveuč. prof., protivnici su evolucionizma. Sveuč. prof. dr Grassi u Rimu rekao je o evolucionizmu: „Uz tolike napore sastavili smo samo krasni roman“. No roman i san nijesu znanost! Zar ne, gosp. prof. Zarniče?

ČOVJEK ILI MAJMUN?

Ova znanost, čiji je potpuni bankrot prije mnogo godina proglašio francuski kritičar Brunetiére, držala je, da čovjek potječe od majmuna i bavila se trudila, da to dokaže. Kako je nemoguće, da se iz graška razvije pomalo kestenovo drvo, tako je isto nemoguće, da se čovjek razvio iz majmuna. Oni se bitno razlikuju i po tjelesnoj gradi i po lubanji, a da ne govorimo o duši. Sam Husley, koji je god. 1863. rekao, da su između čovjeka i gorile anatomski razlike neznatne, ipak je god. 1891. priznao: „Svaka pojedina kost gorile razlikuje se od iste kosti u čovjeku... Između čovjeka i gorile je ponor!...“ Suviše čovjek ima dar govora, majmun ga nema. Najlemenitija čuvstva i najrazličitija ganuća čovjeka odsjevaju se na njegovom licu, dok kod majmuna toga nema. Čovjek može doživjeti i 100 godina, a majmun najviše 30.

Pristaše evolucionizma vele, da se prelaz od majmuna na čovjeka vršio postepeno. Zato bi se moralo naći u zemlji mnogo tih kostura prelaznoga stanja. No paleontolozi nijesu do danas našli ni jednoga kostura toga „Pithecanthropus erectus“ (čovjeka-majmuna). Häckelovi nadali su se, da će ga naći u otkrićima na Javi, u Krapini, u Neanderthalu, u Piltdowni

i t. d. No stručnjaci jednoglasno vele: To su kosti današnjega čovjeka. Tako Hoernes, Schwalbe, Volz, Sergi, Corazzi, Gerard i t. d. Ranke je rekao: „Ovo nije znanost, već maštanje“. Dubois-Reymond reče, da genealogija čovjeka po Häckelu isto vrijedi, koliko za povjesne kritičare genealogija Homerovih junaka. Sam glasoviti bezvjerac Virkow priznao je u Moskvi (1891.): „U pitanju čovjeka mi smo poraženi na cijeloj fronti. Sva istraživanja svrhom, da se nade postepeni razvitak, ostala su bez uspjeha. Nema pračovjeka. Ne opстоje čovjek-majmun. Spojni lanac ostaje mašta... Danas je znanstvena činjenica, da je opstao foksilni čovjek. Ovaj foksilni čovjek konstantno je sličan nama... Svaki put, kad bi se našlo u močvari ili šipili koju lubanju, mislio se naći u njoj karakteristiku divljega doba... Danas su sve ove ilazije isčeznule. Moramo priznati, da nijedan ljudski foksil ne pokazuje karakteristike nižega razvjeta.“ Na V. međunarodnom zoološkom kongresu u Berlinu (1901.) prof. Branco, direktor paleontološkog instituta berlinskoga sveučilišta, u zaključnom govoru je rekao: „Mi u povijesti geologije nalazimo čovjeka kao pravi „homo novus“, a nikada kao potomka predašnjih vrsta. Tko je bio praotac čovjeka?... Paleontologija ne veli nam ništa: ona ne pozna nijednoga praoca čovjeka.“ Isto tako govoril glasoviti prof. D. Bumüller.

Smatra li se prof. Zarnik većim od ovih svjetskih auktoriteta znanosti?

OTKUDA ŽIVOT?

Kao što je lažno i krivo kazati, da je čovjek od majmuna, tako je lažno tvrditi, da je moguć prelaz od anorganičnog carstva u organsko. Glasoviti liječnik Pasteur slavodobitno je potukao Pouchet-a u pitanju samorodstva. „*Batibus Häckelii*“, naden u dubini mora, koji je morao naznačiti prelaz materije k životu, pokazao se rudom (mineralom). *Radiobi Burkeoni* u ste-

riliziranoj jusi, kako je dokazao Ram-saj, nijesu drugo van mjeđurići gasa, a ne živućih bića. Artificijalne biljke Leduka svršile su u ruglo.

U biologiji su tri neoboriva aksio-ma: Omne vivens ex vivo; omnis cellula ex cellula; omnis nucleus ex nucleo. „Na temelju ovoga veli isusovac o. Wassmann — samorodstvo je definitivno odbačeno od moderne prirodne znanosti.“

Prije će potres sagraditi drugu novu šibensku katedralu, negoli će čovjek bez Stvoritelja dati život mrtvoj materiji! Bez Boga nema života, nema duše!

Da ne duljim, reći ću još sa prof. dr. Tucimei, da „dokazi, uzeti iz embriologije, nijesu ozbiljni dokazi“. Tako ostaje jedina prava istina, da je Bog stvorio čovjeka i udahnuo mu dušu, kako nas uči sv. Pismo. Drugo je sve bajka.

Na koncu moram da ovim povo-dom još ovo opazim: Dok se cijeli katolički Šibenik po crkvama klanja Bogu-Čovjeku, koji je trpio i umro, da nas oslobodi od vječnoga prokletstva radi grijeha praroditelja, šibenski Jugoslavenski Akademski Klub organizira neznanstveno i nesavremeno predavanje, da je čovjek od majmuna, a ne od Adama, vrijeđajući tako osjećaje katolika baš u Velikoj sedmici. Zaista više nego žalosno! *Jože*

Značajna služba Božja u Parizu

Značajna se služba Božja vršila pred više dana u hramu Presv. Srca na Montmartru u Parizu. Šezdeset obraćenih Židova združili su se u molitvi pred oltarom Krista Kralja. Svetu Misu je čitao O. Devaux i pročitao posvetnu molitvu. On je starješina t. zv. Otaca Siona. Služba Božja se vršila u istoj kripti, gdje spomen-ploča sjeća na obraćenje glasovitoga Židova Ratisbonne, koji je osnovao ovo društvo, eda bi molitvom i apostolatom obratio izraelski narod.

IZ UREDNIŠTVA. Korizmena poslanica krčkoga biskupa preuzv. g. dra J. Srebrnića, oso-bito onaj njen dio o kritici Tyršove ideologije, koji smo mi u cijelosti donijeli, izazvala je u javnosti vrlo živu raspravu i razumljiv interes. Tim povodom preuzv. Srebrnić je sada izdao posebnu savremenu i dobro dokumentovanu brošuru pod naslovom „Fiat lux“. Buduć se svojedobno i u našem gradu i okolicu sa stano-vite strane oštros napadalo nas i preuzv. Srebrnića i širili neki časopisi i letaci, kojim se htjelo obe-skrijepiti njegove navode, držimo potrebitim, da ovu njegovu brošuru prenesemo u cijelosti, što u ovom broju i počinjemo.

Fiat lux! - Neka se bistro!

Krčki biskup dr. J. Srebrnić o Tyršovoj ideologiji i njegovim vjerskim nazorima

Ty pak jemuž se vytka stala...
Nebud' priliš citlivym, nebud'
Však tež zbytečne urážlivym,
Zušlechteni... ti účelem byti ma...“

Tyrš.

I. PODACI O TYRŠOVIM VJERSKIM NAZORIMA.

Proti svim porukama, što ih Tyrš pristašama i učenicima svojih ideja upravlja, počelo me se napadati ne samo lično, premda nijesam ni riječju spomenuo ni jednoga lica i ni jedne ustanove, nego se osim toga mojim rijećima podvaljuju namjere i ciljevi, kojih one nigdje ne izrazuju, te se izvraćaju onamo, kao da tko zna što poduzimljem, samo da se dignе otpor i mržnja protiv mene, protiv katoličkoga biskupa i t. d.

Zbilja to ne odgovara Tyršovim porukama...

Ocrtao sam na drugom mjestu*) posve kratko misaoni sistem, koji se počeo predstavljati kao Tyršov duh, Tyršova ideologija, Tyršov nazor o svijetu. Zar nije bila moja dužnost, da se malo potanje upoznam sa sadržajem tih riječi, te da zaključke svoje spoznaje predočim narodu, za koji, u najozbilnjim stvarima, što ih na svijetu ima, pred Bogom i savjeti odgovaram, i da taj narod ujedno upozorim na posljedice, koje ona ideologija sadržaje i za sobom vuče? Tko bi mi to među onima, koji samo pošteno misle i bar nešto drže do vršenja dužnosti, mogao zamjeriti? Protivno zamjeriti bi mi morao svatko, kad bih šutio!

Sada smatram svojom dužnošću, da ono, što sam drugdje iznio kao prostu činjenicu, komentiram citatima iz samog Tyrša, dotično onih odličnih istraživalaca, koji su njegovu ideologiju s raznih stanovišta i vidika proučavali i rezultate svoga rada objelodanili. Slijedećim je odsjecima to jedina svrha.

Neka Tyršovu ideologiju ocrtaju sami Česi, počevši od samoga Tyrša pa naprijed do ostalih, koji su se kao njegovi štovatelji, učenici i pristaše trudili, da svoga duhovnog oca što vjernije upoznaju i českemu narodu predoče. Ono, što je Česima dobro, mora da bude dobro i nama.

*) U korizmenoj poslanici 1931. „Presvetoj Bogorodici Mariji“.

Preputimo ponajprije riječ L. Jandásek¹⁾: „Religiozno se osvjedočenje Tyršovo²⁾ očituje poglavito u njegovoj raspravi „Mohamed a nauka jeho“ iz g. 1870. No još je g. 1862. napisao u Riegerovu Slovniku članak o duši, u kome dokazuje, da je snošaj duše i tijela najbolje riješen u idealizmu, koji „niječe objema svaku realnu supstanciju te predočuje oboje kao pojave iste stvari o vlastitoj biti“. Ova se izjava 30-godišnjega Tyrša naprsto razilazi od nauke, koju Crkva gledom na dušu zastupa, te pokazuje u vezi sa činjenicom, što mu je filozofija Schopenhauerova i Darwinova napose mila, da se Tyrš već onda bio odijelio od katoličke crkvene vjere. Iz njegovih izjava pak g. 1870. možemo sastaviti osnove njegova vjerskog uvjerenja. Težnja po spoznaji, znanje i njegov kritički duh nijesu se zastavili pred vratima vjere u Boga, ali nijesu ni podlegli nehaju mode. Posve u skladu s današnjim nazorima isticao je Tyrš u pravoj zbiljskoj religiji u prvom redu moralnu stranu; ravnodušan je pak bio prema obredima i mržio sujevjerje. Gledom na vjeroučni momenat izjavljuje se Tyrš proti fraterskoj i dosljedno također proti teološkoj ograničenosti.“³⁾

„Pakao i nebo drži plodom mašte.“⁴⁾

Prikazavši ocjenu onih nazora, koje je Tyrš u spomenutoj raspravi o ne-

) L. Jandásek: Dr. Miroslav Tyrš. 2. vydání. Brno 1924. Auktor podaje vrlo pregleđan i temeljito potkrijepljen životopis Tyršov, njegovih nazora i njegove djelatnosti. Auktor se za svoje izvode naprestance pozivlje na članke, što ih je Tyrš u nekojim češkim listovima objavljivao, te upozorava na odnosna mjesta u njima.

*) Tyrš se rodio g. 1832.; umro je g. 1884. Rezultat, što ga auktor gore navodi, važi za doba do oko g. 1862., jer Tyrš je svoje nazore o svijetu ispunio i popunjavao studijem Schopenhauerove filozofije, grčke antične kulture, Muhameda, Darwina, domaće prošlosti i dr.

†) Jandásek, str. 34.

*) Isti, str. 35.

kim muhamedanskim pjesnicima napisao, zaključuje Jandásek o samom Tyršu ovoliko: „Tyrš ovdje zabačuje u prvom redu religiozni formalizam te time najbolje razjašnjuje svoje duboko osvjedočenje, udaljeno od liberalnog indiferentizma; „bogoslužbene odredbe“, t. j. obrede, štovanje boga, „otklanja s mirnom ironijom“ — te na isti način i svetaštvu, t. j. vjersku pretjeranost, vanjsku gorljivost, koja krije često praznu i lošu unutrašnjost. Već je iz ovih izjava bjelodano, da je Tyršova religioznost individualna bez formalizma i izvanjskih znakova, da je ta religioznost po čitavoj svojoj biti unutrašnja, da sačinjava dio Tyršova bića.“⁵⁾

„Još u g. 1862. držao je Tyrš dušu i tijelo za dvije pojave „iste stvari“, a iz te biti, koja je zajednička svemu, čovjeku (kako po njegovoj tjelesnoj tako po njegovoj duševnoj strani) i prirodi, svjetu i bogu, proizlazi nepokolebivi vječni poredak, čije se primjene mogu opažati u Tyršovu narodnom programu i u njegovoj filozofiji povijesti. Poredak, koji jednako važi i obvezuje biljku, životinju, čovjeka, čovječanstvo i svemir; poredak, koji može u njegovoj biti shvatiti samo čovjek; poredak, što se očituje kako u životu pojedinaca, tako u životu čitavih naroda, ovaj je poredak suština Tyršove religije. Tako je Tyrš zaključke Darwinove nauke primijenio čak na svoje vjerske nazore.“⁶⁾

Njegov je svjetovni nazor o životu bio zaokružen. Bio je osnovan na znanstvenoj spoznaji te nije podnosio ničesa, što se s njime nije slagalo. Vanjska i unutrašnja sloboda, za kojom je vazda i posvuda vatio, nije mu bila samo zahtjev časti, nego narodni prestiž: bila mu je najdublja potreba duše, da bi mogla poletjeti i u mesta, koja su bila ljudskome duhu do tada zabranjena. Nije bilo ni vjerske predrasude, koja bi mogla Tyrša u tome lijetu zaustaviti — i tako pribavlja Tyrš čvrstu osnovu i unutrašnji mir ne samo sebi, nego on dava i čitavom narodnom programu češki tradicionalni temelj: temelj vjerski. Nije slu-

⁵⁾ Isti, str. 37.

⁶⁾ Isti, str. 38. Riječi i rečenice, što ih Jandásek iz Tyrša citira, stavljaju u posebne navodnike, te se to i gore ističe. Navodi koliko iz Jandáseka, koliko iz drugih auktora izgledaju dugački, ali je to namjerice učinjenje radi eventualnih prigovora, da se kontekst kvario.

čajno, da jeste Tyrš, koji je tako studio s izjavama o vjeri, svoju programatičnu raspravu „Náš úkol, smjer a cíl“⁷⁾ zaključio, govoreći baš riječi o vjeri. U ovoj tako promišljenoj raspravi, u ovome znanstvenom izrađenom našem narodnom programu nazivlje Tyrš „našom religijom“ rad za narod, vršen u duhu vječnih prirodnih zakona, u duhu stalnoga napretka i razvitka. „Neka to bude zvijezdom vodiljom i našega djełovanja, našom religijom i vrhovnim posvećivanjem našega života“, s takovom posvetom uručio je Tyrš narodu narodni program te time još više naglasio značenje, što ga je u onu raspravu položio.⁸⁾

„Zanimljivo je, da je „Naš úkol, smjer a cíl“ nastao u isto doba, kad i „Mohamed“. Dok nam prvo kao „evangelije“ očituje zaključke Tyršova nazora o svijetu za narod, odražuje „Mohamed“ (barem u općim crtama) vjersko osvjedočenje Tyršovo. Tyrš je bio panteista.“⁹⁾

„Tyršova religija, očišćena od dogmi, liturgije te uopće od svakoga formalizma, jest religija praktična, živa, kako se to već razabire iz zahtjeva njegova panteizma: odreći se vlastitog ja. To je religija djelatne ljubavi prema iskrnjemu, čistoga altruizma; već u programu narodnog odgoja dosuduje Tyrš veliku moralnu snagu općeljudskim geslima jednakosti, slobode i bratstva; geslima, na kojima će biti utemeljena jednoć „sveludska crkva.“¹⁰⁾

„Ali sve, što je iz Tyršovih vjerskih nazora niklo samo nuzgredice iz rasprave o Muhamedu i njegovoj nauci, očitovalo je Tyrš posve jasno, bez alegorije ili prisopobe, u krasnom zbilja proročanski koncipiranom zaključku svoje rasprave. Tu gleda Tyrš takovu religiju, koja bi mogla zahvatiti čitavo čovječanstvo. I pričinja se, da je ta religija već započela te da ima mnogo oduševljenih pristaša; to su svi ljudi dobri, kulturni i gorljivi. To je religija ljubavi i prosvjete; prije svega ljubavi, ljubavi djelatne, koja se ne zadovoljava milostinjom, filantropijom, nego ide za tim, da istrijebi posvuda i za uvijek tjelesne i duševne nevolje. To je religija socijalne pravednosti, pre-

teča religije Masarykove, ali sadržaje već u sebi socijalne ideale. — Ova nova religija uništava sebičnost i neljubav. — Vjersko učenje ove religije ima jednu nauku: nauku o neprekidnom napretku čovječanstva. Tu religiju treba širiti — uz učestvovanje naroda — i pomoću borbe, ali dakako samo s oružjem duha te s oružjem poštenim i moralnim; pomoću borbe protiv tmine, zabluda i predrasuda; ta religija ne radi dobro pod silu, iz straha pred paklom ni iz nade na posmrtno blaženstvo: ona radi dobro radi samog dobra i kloni se zla radi njezove zloče. Ova je religija, smjelo možemo kazati, opće ljudska, religija moderna s upravo svom silnom socijalnom značajkom (shvaćenom moderno, neckreno), sa svim racionalizmom i svom moralnom visinom. Liberalni vjerski nehaj Tyršova doba nije dao, da bi ta religija bila unesena u program narodnog odgoja, dok pušta liberalni indiferentizam našeg doba jedini vjerski članak Tyršov do pola vijeka u starom godištu „Kveta“ u zaboravi, nije odštampan te je na polu zakopanim talentom. Ali ipak kako je zaključak toga članka zanosan i živ, kako ne govori u njemu čovjek preživjelih nazora, nego prosvijetljeni i plemeniti sin od danas, a njegove bi riječi morao da čuje svaki češki čovjek. Tako je dakle govorio pred više nego 50 godina Tyrš:

„Da li će iza Islama nadoći četvrta religija, kojoj bi uspjelo sebi potčiniti svekolike misli? Ne će nastati — jer sam mišljenja, da se nalazi već među nama. Mišljenja sam, da smo njezini oduševljeni sljedbenici mi svi. To je duh ljubavi i prosvjete, kojemu je dosuđena vlada nad čitavim ljudskim rodom. Nas svakako ne plaše ni plameni vatre ni oni vrući izrodi pakla niti nas potiču slasti raja, što ih koran svojim vjernicima lukavo obećaje... i mi hoćemo da se zloča iz svijeta istrijebi po vlastitoj gadnosti te da bi krepot vabilo samo po svojem vlastitom sjaju i po svojoj vlastitoj vrijednosti. Proroka ima ova religija toliko, koliko ima na svijetu ljudi dobrih, kulturnih i gorljivih. Ne zadovoljava se milodarima, ne će da milostinju troši te da time uboštvo bez kraja uždrava i hrani, nego ide za tim, da se zdržušenim silama i pametnom štednjom za uvijek otstrani sa svijeta kako ma-

⁷⁾ Objelodanjena u g. 1871.

⁸⁾ Jandásek, str. 38—39.

⁹⁾ Isti, str. 39.

¹⁰⁾ Isti, str. 42.

terijalna tako duševna nevolja. Svaldavanje od bezobzirne sebičnosti, to neka bude naš post u Kibli¹¹⁾) i k njoj okrenuti obavljajmo svoje molitve, k njoj neka se kreće budućnost čovječanstva i napredak njegov bez kraja i boj proti nevjernicima, što nam je na kraju naložen, i neuromna borba proti svemu, što se tome naprek protivi, boj sveti, voden tako s coružem morala i uma, boj proti zamračenosti ljudskog srca i ljudskog razuma. Zastava prava i istine od vjere neka se diže protiv zabluda i svih predrasuda.¹²⁾

(Nastaviće se.)

¹¹⁾ Muhamedancima sveto mjesto u Jeruzalemu.

¹²⁾ Jandásek, str. 43—45.

Samo onaj koji trpi, postane plemeniti. Seneka

Naši dopisi

Tijesno, 7. travnja 1931
† MARKO PERINA

Na Uskrs ujutro preminuo je u Tijesnom Marko Perina, otac našega župnika vlč. don Tome, u dobi od 83 godine. Pokojnik je imao plemenito srce, radi čega nije poznavao sebičnost. Bio je čovjek rijetkih vrline, značajan, štovan od prijatelja i od svih, koji su ga poznali. Resila ga je još rijetka narodna svijest, radi koje je u početku našega narodnog preporoda u svome mjestu bio u kolu onih, koji su u onim teškim prilikama požrtvovanošću vodili neustrašivu borbu za narodne pravice. Snošio je u zadnje doba sljepoču i hromost podložan volji Božjoj do zadnjega trenutka, kad je na rukama svoga sina svećenika sa riječima „Isuse, Mariju i Josipe“ ispušto svoju plemenitu dušu.

Sjajni sprovod, drugi dan Uskrsa, na kojem je bilo prisutno ne samo cijelo Tijesno, nego i odaslanstva Murtera, Betine, Pirovca, Jezera i Šibenika, pokazao je s jedne strane, koliko je pokojnik bio cijenjen i štovan, a s druge strane dokazom je odanosti i priznanja, koje ovdješnji narod goji prema svome revin i požrtvovnom dugogodišnjem župniku. Dobrom pokojniku neka je mir i pokoj u blaženstvu svetih, a našemu župniku i njegovo obitelji iskreno sačešće!

Tijesnici

i bogoljubnici ovoga velikoga Sveca, da prisustvuju trodnevju kao u pripravu za njegov blagdan, te isprose preko njega potrebite milosti. Red službe Božje toga dana javice se nadadno.

Spomenik Judi Izdajniku u Rusiji

U Rusiji ide svaki dan na gore. Sljedeća zgoda jasno nam kaže, do čega mogu doći ljudi, koje je sotona zasljeplila:

Komunističke vlasti podigle su u mjestu Svijatsku spomenik Judi Izdajniku. Kad se otkrio spomenik, govorio je neki komunista. Među ostalim kazao je, zašto su baš Judi Izdajniku podigli spomenik, a ne Luciferu, odmetniku, ili Kainu, bratoubojici. „Zato — reče on — jer je Juda predao na smrt samoga osnivača katoličke Crkve“. Kad je kip bio otkriven, svi su mu se nazočni poklonili do zemlje. Višoki kip prikazuje čovjeka, koji je digao šaku proti nebnu.

Zaista je potrebno, da se žarko molimo dobrome Ocu nebeskomu za bijedu Rusiju!

Tko treba naocala neka se obrati optičaru

VINKU VUČIĆU - ŠIBENIK

**Ulica Kralja Tomislava
(Drogerija)**

Javna zahvala

Svima prijateljima i znancima, koji su nam prigodom smrti našega neprežaljenog oca

Marka Perina

izrazili svoje sačešće, ovim izjavljujemo našu najtoplju hvalu.

Naročito zahvaljujemo Općinskoj Upravi Tijesna, seoskim časima, činovništvu, školskim nastavnicima, društvinama, korporacijama i mjesnoj inteligenciji, crkvenim bratovštinama i organizacijama, svećenicima tješnjanskog dekanata, koji su korporativno obavili sprovod, Biskupskom Sjemeništu, koje je odaslando svoje pitome šest naime mojih dragih gojenaca - svećenicima, koji su odslužili sv. Mise za pokojnika te odaslanstvima Murtera, Betine, Pirovca i Jezera.

Ujedno hvala svima onima, koji su miloga pokojnika ispratili do hladnoga groba, odar vijencima iskitili ili drugim kojim načinom svoju pažnju i sućut pokazali.

Tijesno, 9. aprila 1931.

Don Toma Perina
župnik
za se i rodbinu.

Iz katoličkoga Šibenika

PJEVANJE U KATEDRALI. Preko Velike sedmice u katedrali „Cecilijanski zbor“ sa nekoliko pjevača Filharmoničkog društva pod vodstvom dirigentom kapelnika M. A. Sentinella uveličao je velebitne crkvene funkcije. Svake večeri prije Jutnji tina u zbor je pjevao „Pomihajme Božę“ od Hartmanna. Ova kompozicija glasovitoga crkvenog skladatelja strogoga je liturgičkog stilu i vanrednoga dojma. Neki su komadi čeverglasno, a drugi opet šesteroglasno. Prekonobénica sjemeništarski zbor je pjevao tragičnosvje responsorije. Na Uskrs je „Cecilijanski zbor“ pjevao Misu od Dr. Faista op. 30. Izvedba je bila tačna i dobra. „Et incarnatus est“ pjevao je tenor-solo g. B. Belamarić, koji se, kroz idućih puta, svima veoma svudio. Prekopričanja pjevao je „Haec dies, quam fecit Dominus“ operni pjevač tenor g. Salvatore. Misimo imali prigode i pred četiri godine u našoj katedrali čuti njegov glas širokih dinamika, i jakoga timbra i izvježbane dinamike. Nosili su je još i pojačan, što je pokazao i pjevanjem „Agnus Dei“. Obe ove kompozicije maestra Šeltenelle jakog su efekta. Treba poštiti g. Stanove Filharmoničkog društva, koji su se radio oddazvali, da pripomognu pjevanje u stolnici preko Velike sedmice.

KLANJANJE U DOCU. Na dan Malog Uskrsa 12. t. mj. u 8 sati ujutro počinje u dobroj crkvi sv. Križa klanjanje Prezvatom Oltarskom Sakramenu. Svetotajstvo će biti izloženo dan. U 5 sati popodne je začijena usta, preko koje će biti propovijed i svečani blagoslov.

VAŽNO: PROŠTENJE. Ovih dana veliko mnóstvo katolika pristupilo je na sv. sakramente i posvjedići i pričesti. Pričaju nam, da su i naši odmetnici imali u svojoj bogomolji zajedničku posvjedići i pričest na Veliki Četvrtak uvečer.

KATOLIK izlazi svaki tjedan. — **Pretplata godišnje Din 30**. Za inozemstvo dvostruko. **Oglaši po naročito** — **Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSO FELICINOVIĆ, Šibenik, ulica sv. Martina. Adresa uredništva 1** — **Uprave: Šibenik, Pošt. pratinao 17. — Štampa: Pučka Tiskara, braća Matačići pk Petra, predstavnik Vjek Mat. d.**